

s veskerým úsilím o to, aby paní Benoniová Routičku dostala, což ovšem nešlo bez boje.

Tak tedy skutečně hrála paní Benoniová Routičku — a jak ji hrála! To bylo to bezstarostné dítě přírody, smavá lesní ženka, jejíž duši pak láska k synu lidskému tak přetvoří, která umí tak vrouceně milovat a tak oddaně! A když s chrámeni slunečním i její štěstí rozpadne se v trosky — jak nevýslověně dojemný byl rozhod Routiččin s ubohým Jindrou!

Nepoznávali jsme paní Benoniovou — rázem jakoby proměněna v očích všech celá podstata herecké její bytosti, viděli jsme, že je tu ryzí umění, kterému nové obzory se otvírají.

A jaká hra osudu — paní Benoniová za nedlouho potom loučila se s obecenstvem. Došel jí kontrakt, a nová správa jej neobnovila. Ovšem, rozcházela se míňení ve veřejnosti o tom, kterak došlo ke konfliktu mezi umělkyní a novou správou divadla — ale v míňení, že nebude nesnadno paní

Benoniovou nahradit, neměla jistě nová správa mnoho přívřenců.

Doufali jsme však, a také to doufání i našimi časopisy bylo tehdy projeveno, že naše umělkyně zase divadlu bude vrácena. Stalo se tak. Věc nešla sice zrovna bladce, a dalo by se leccos o tom břítkého povědět, ale myslíme, že by to nebylo zde na místě. Nám sluší jen upřímnou radost z toho projeviti, že vzácná umělkyně vrácena našemu jevišti.

Ve svých prázdninách paní Benoniová na venku oblíbila si hospodářství. A tak se jí v úloze venkovské hospodyně zalíbilo, že hodlá — až jednou půjde od divadla — zakoupit si někde stateček a hospodařit tam. Nepochybujeme, že by paní Benoniová docílila v krmení drůbeže výsledků velmi zdárných, uplyne však — doufajme — ještě mnoho let, než budeme moci říci, že má naše umělkyně na takové myšlenky — ještě dost a dost času.

ADOLF WENIG.

PRINC.

Napsal HERMANN BAHR.

Marino, krásný miláček, slavený tenor, je velice mrzut. Právě jemu se to zase musí přihodit! Ach, ty ženy, ty ženy — čert vem ženy!

Pravda, patří to k povolání — to víme. Tenor bez štěstí u žen, bez dobrodružství — ne, to je nemožné. Ani polovici gáže by nedostal. Je to důležitější, než hlas. Jinak schází illuse. Ach, sakramente, je to těžký kus chleba. Dobrý žaludek musí člověk mít. Ale jen strpení! Ještě pět, šest let — a potom konec, ale důkladně! Potom bude mít dost, aby si koupil malou usedlost dole ve Štýrsku nebo Korutanech — honit, ryby lovit a kapouny odchovávat — a konec se vznesenými dámami! Ještě pět let — často by si zoufal. Často myslí, že už to nevydrží, ani den, ani hodinu. Chtěl by vzít nohy na ramena. To hrozné řemeslo se mu protiví. Zpívat — ano. Zpívá docela rád. To ho nenamáhá. A to s tím ličením a že musí člověk skákat jako paňáca — i to by ještě ušlo, zvykne se tomu. Jen tyhlety věčné historie se ženskými! K tomu se právě naprostě nehodí. Chtěl by žít hezký klidně a po domácku. Nebaví ho to. Jsou mu protivny. Ale co chce dělat? Tenor, který není milován — ne, to nejde. Jeho agent by pořádně zuřil. To by se byl musil stát basem. Tenor iluluje lásku. Není to nic platno. Musí to být. Patří to k povolání.

Ale má taky smůlu. Všecky se zaměří, a vždycky hned s takovou prudkostí! Jedna se otrávila; druhá uteče od muže — už to opravdu

není hezké. A ta věčná existence v šatníkách, prádelníkách a krbech — jsou prý lidé, kteří tohle mají rádi. Prazvláštní vkus! Mají rozhodně lepší nervy. On to nesnese. Je hned v hrozných úzkostech. Není to taky žádná maličkost. Takový podrážděný manžel — copak člověk ví, co se tu může ve vztoku všecko stát? To by mu tak zrovna ještě scházelo! Ale to ženám pranic nepřekáží. Jsou to přece neuvěřitelné egoistky. Aby ukojily své vrtochy, odváží se všechno. Nás klid, naše bezpečí — ach, co! O to se nestarájí. Nehrozí se žádného nebezpečí. Zrovna teď se o tom zase přesvědčil. Ona je vinna, jen ona, ona sama, žena Mendla Morice.

Vždycky jí to říkal. Vždycky ji varoval. Proč se mají scházet v jejím bytě? Proč? K čemu? Je to vždy nebezpečné. Sluhové breptají, náhoda může prozradit. A k čemu? Je tisíc příležitostí. Ale ne! Zrovna! U sebe jej chtěla mít, v domě svého muže, ve svém pokoji za každou cenu. A lichotila se a plakala, žebronila a úpěla, nepopustila, až byl skutečně tak hloupý. Teď to mají! Ach, ty ženy, ty ženy!

Bыло to velice trapné. Přivedla ho tu do pěkné kaše. Jen kdyby aspoň věděl, jestli Mendel Moric tuší, kdo to byl...! Vidět ho určitě nemohl. Ne, bylo příliš šero. Rozhodně ho nemohl vidět. Ale jestli vyslychal služebnictvo — a ženy se snadno prozradí — a potom ta jehlice, hodinky, tobolka! To je smůla! Jestli ty věci našel! A on

nová
oufání
veno,
z vrá-
rovna
tkého
o zde
adost
z vrá-

niová
V tak
z za-
e od
ek a
e by
ibeže
uk —
jeme
kové

NIG.

káč, kteří
odně
ných
kový
se tu
tak
z ne-
stky.
Náš
arají.
d' se
ona,

Proč
mu?
hoda
tostí.
lomě
cenu.
, ne-
d' to

ěkné
loric
iohl.
ridět.
r se
nky,
A on

je přece musil najít. Ležely zrovna na stole. To může potom dobré dopadnout.

Rozpomíná se na celou tu scénu, jak se to přihodilo. Jak touzí a se miliskují — ona je vškutku velice milá. Jenom kdyby byla trošinku obezřetnější, ne tak příliš drzá. Najednou venku hluk, kroky, klepání, ona vykřikne, pro boha, můj muž! Tedy vzhůru, shasnout světlo, k oknu, do zahrady a pryč! Ne, vidět ho nemohl. Všude tma. Jen byla-li tak chytrá a schovala-li ještě honem ty věci! To je ta starost. Jestli ty věci našel — ano, co potom? Ležely hned vedle na stole. Kravata s jehlicí, hodinky, pouzdro na tabák. Jsou to dary prince Emila, důkazy obzvláštní milosti a přízně. Nesmí je ztratit. A potom by věděl Mendel Moric ihned, kdo to byl. To není potom těžké. Ale to by bylo hrozné. Bojí se Mendla Morice velice.

To není taky žert. Člověk musí znát jeho žárlivost. Co se tu všecko vypravuje! Bylo mu to vždycky podivné. To není obyčejná žárlivost lásky. Je to spíše žárlivost majetku; nebo lépe řečeno: lakota sběratele. Jako se nesmíme dotknout růží zahradníka-dilektanta. Jako bibliofilové nepřijíždějí knihy. Tak nemá se s ní vůbec hovořit. To ho už zlobí. Vůbec lakota a závist — to jsou jeho elementy. Chce ode všechno vždycky to nejlepší. A chce to výhradně pro sebe. Ne, že to má, ale že to nemá nikdo jiný — to ho blaží. Všecku půdu tady venku skoupí, jen aby tu nemohl nikdo jiný stavět, jen aby to hezké okolí uzavřel. Cení si jen to, co má sám: poslední exemplář ztracené knihy, jediný obraz neznámého malíře, první fonograf, který Edison prodal. Má požitek z věcí teprve vědomím, že jiní jich nemohou užít. To je jich jediná cena. Tak by svou ženu nejradiji do sklepa vstříčil, aby ji ostatní ani nespaličili. Má být jeho věci. Náleží jemu. On si může ten luxus dovolit. Přijde mu dost draho. Tak ji souží, špehuje a bdí nad ní. Má stále nějaké podezření a zuří. To může být pěkná historie! Ale ona snad přece — snad byla přece tak chytrá a schovala ty věci. Potom je všecko v pořádku. Totiž: ji to právě nespasí. Nemůže zapírat. Nu, ten bude jak náleží zuřit! Ale docela dobře na ni. Ať si to jen zapamatuje. Snad se přece přiučí trochu opatrnosti.

Jen jestli ty věci ještě honem schovala, ty dary princovy! To je ta starost, která ho souží. Po celý den nemá pokoje. Dnes taky ještě ani nepsala. Čisté ženské! V nouzi opouštějí člověka zbaběle. Je to hanebné. Tak hloubá, potáčí se v pochybnostech, čeká úzkostlivě, a každý šramot jej vyděší. Není to taky žádná maličkost. Ví-li to manžel, je ztracen.

Zvonění. Trne. Kdyby to byl manžel! Co má dělat? Poručil ovšem, aby ho zapřeli; není doma. Ale co to pomůže? Ten přijde přece zas. Nebo jej vyhledá na jevišti. Ostuda bude ještě horší. A co má vlastně dělat? On nesmí, on se přece

nesmí být. Kdyby to slyšel jeho impresario! Jiní mohou být snadno hrdinu. Ale dát v sázku hlas? Kdo pak může vědět, kam ho takový zuřivec trefí ve svém vzteku?

Oddychně si, když ji sluha ohláší. Ona je to. Bohu díky! Potom není ještě žádné nebezpečí. A teď to přece uslyší.

Ona je to, koketní, veselá, úhledná, šustící hebdobavý, žádostí prahoucí obličeji hezčí než kdy před tím. Oddechně si. A ona přináší ty věci: jehlu, hodinky, pouzdro.

„Pusu!“ praví a nabízí mu ústa.

Ani si toho nevšimá. Ví jen, že má konečně zase svoje věci, drahotenné dary s erbem a monogramem princevým. Stále znova prohlíží si skvostnou jehlici, ploché hodiny, svoje milé pouzdro.

(Dokončený.)

NÁRODNÍ DIVADLO V PRAZE.

Hedvika Málková-Skopcová

člen Národního divadla, zemřela dne 25. listopadu u věku třiceti let. Zesnula vystoupila poprvé na Národním divadle v Gondinetově veselohře „Tatínkovo přesvědčení“ dne 4. března 1888. Sličná debutantka měla veliký úspěch a byla ihned engažována. Byla vždy svědomitou a plnou herečkou; se zálibou zejména hrála role děvčat služebných. Malé tyto úložky propracovala s láskou a péčí do nejmenších detailů, což svědčí nejlépe o její vážné umělecké snaze a nevšedním talentu. Ve svém oboru vytvořila celou řadu rázovitých figurek, jež dýchaly vždy teplým humorom. Později provádala se za inženýra Národního divadla p. K. Skopce. Paní Málková byla v soukromém životě vždy dobrosrdečnou a milou kollegyní a těšila se všeobecné přízní a úctě. Cest budí její památky!

* * *

Premiera Björnsonova dramatu »Nad naší sítí« byla pro nás známostí událostí. Ne pro pokus pololevných či polodrahých divadelních představení lidových. Kdo měl aspoň trochu příležitost poohlédnout se v divadelní praxi, věděl předem, že experiment nemůže skončit jinak, než flaskem.

Za to drama Björnsonovo již svým významem literární upoutalo na se plnou pozornost. Nehodláme se tu o jeho významu rozepisovati. Nový dramaturg Národního divadla pan Jaroslav Kvapil předem vše článekem výborně informujícím jak náleží vyložil.

a lodi Života, kde se potápí. Ří paní Kváč, které volí dy právě tak k jejich ne-

i modulací, sážích měkergánu, který igédky, paní říšovnou lazeršu a role i k jejím nejtolob růžového Mahuléna, i protilehlém kdo by ne-Hely (Jiný říšovnou Rosmers-ka), Kláry

, které našly u, jmenovati i k u (Kupec říšovnou zimního e vám líbí), i lepší in- e na Karl-ova), Marii

zajisté, že ještě nové i králtech zlatými pa- OLF WENIG.

PRINC

Napsal HERMANN BAHR.

(Dokončení.)

„To jsem měl pěkný strach — nu, dítě, povídám ti! O tebe, to se rozumí! Mně, copak se může mně stát? Ale bohu díky, že's je ještě v čas schovala.“

„Ani pomyšlení! Jakpak? Copak jsem měla k tomu čas? Ani jsem na ně vůbec nemyslila. Musil je najít. Ležely zrovna vedle na stole, jemu před nosem.“

Už je zase nepokojný. „On je našel?“

„Nu, ovšem! To se rozumí.“

„Ale to je osudné.“

„Hloupý oslíku! Právě to nás zachránilo. Ano! Upokoj se. On je teď docela krotký a žere z ruky.“

A cení svoje malé, špičaté perličky.

Zmocňuje se ho nepřijemný pocit. Musí se z toho těšit, že se jí podařilo, manžela podvést. Ale nepřeje jí toho. Zlobí ho, že jsou to vždy muži, kteří jsou obelstěni. I tenhle chytrý Mendel Moric. Je to k neuvedení.

A potom nemá v tu celou věc ještě žádnou důvěru. „Jen jestli přece —“

„Ale prosím tě! Když ti už povídám: věc je vyřízena! Jsme teď docela v bezpečí. Můžeš přijít každý den. Nebude nás už vyrušovat.“

„Inu, ale —? Jak jsi mu to tedy vysvětlila? Co jsi mu tedy vlastně řekla?“

„Nic! Docela nic, cípku! Přišlo tak samo sebou. Člověk musí mít právě štěstí, hošátko! To je to celé umění.“

Jeho se opravdu zmocňuje něco jako obdiv. V tom jsou ženy přece jenom mistry. My se tomu nikdy nepřiučíme.

„Jdi, vypravuj! Pořádně! Jinak se v tom člověk nevyzná.“

„Můj bože, tady se nemusí tuze mnoho vypakovat. Je to hrozně jednoduché. Ale nejdřív pusť!“

On ji políbil.

„Tedy! Na situaci se budeš asi ještě tak přiblížně pamatovat. On zuří za dveřmi. Ty skočíš do zahrady. Já otevru. On mne odstrčí a letí k oknu; ale v hluboké noci je všude tma. Rozžehne světlo a najde na stole tvoje věci. Prohlíží je důkladně. Jehlici, hodiny, pouzdro. Pozoruje liné, co mu imponuje. A prohlíží to znova a neřekne ani slova. Ano, znak a šifra prince! Mysl, že to byl princ.“

„A?“

„A — dále nic! Cítí se velice poctěna. Lichotí mu to — princ zůstane přece jenom princem.“

„Jen jestli to není lešt, aby nás —“

„Ale ani pomyšlení! Vy muži byste se přece měli lépe znát! Tu! Podívej se! Podívej se na ty krásné brillianty, které mi dnes daroval!“

STRACH PŘED BITÍM

(La peur des coups.)

Saynetta o jednom jednání. Napsal GEORGES COURTELIN. *)

OSOBY:

On
Ona

Ložnice, zařízená s nepříliš velkým přepychem. Uprostřed zadní stěny lože, obrácené čelem k publiku. Vedle lože noční stolek, v levo krab, nad ním zrcadlo, na krabu dohořelá lampa. Uprostřed jeviště stolek s psacím náčiním. Židle a křesla. Je sedm hodin ráno. Ranou záblesk melancholicky prosvitá spuštěným žaluziem.

V pravo vstoupí za sebou:

ONA zahalená až po kolenky velikým pláštěm, podšitým kožešinou. Šál, pečlivě pod bradou uvázaný, zakrývá mladý obličej, zabaluje čelo a vlasy

* * * Musíme našim lidem teprve říci, kdo Courtelin jest a kolik u svých lidí ve své vlasti platí.

Francouzský tisk nazývá jejen „božským Courtelinem“. Mluví-li se o něm, jmenuje se hned Kabelais; často byl srovnáván s Molièrem i se Shakespearem.

HERMANN BAHR.

Courteline je poeta, všecky jeho žerty jsou vždy lyrické, mají sílu a široký, mohutný rytmus. Často se stává, že je oslnující a harmonická prosa v okamžiku vyzná lyrickými verši ...

Courteline říči „honoraci“, čemu říkáme lidí z „dobré rodiny“, lidí „comme il faut“. A tyto lidí „comme il faut“ nechává se vyjadřovat nejsprostším dialektem předměstí,

ON zabořen až po uši ve svůj kožich, klobouk v týle, drží roztažou sirku, kterou průvan otevřených dveří shasne.

ON. Zatrac

ONA. Neostýchej se přede mnou. To by mi bylo proti myslí.

ON, který byl již pár hodiny čekal na okamžik, aby mohl spustit. Ty, ... poslouchej, ty mi dej pokoj!

ONA. A co je dále libo?

ON. Nebav mne.

ONA. Přeletělo ti zas něco přes nos?

výrazy, jakých užívá jen luza. To nás překvapuje, ba zarází z počátku. Když o tom však přemýšíme, dospejeme k poznání, že klade lidem „comme il faut“ do úst prostě pravou řec jich duší: nechá je mluvit, jak je milý bůh slyší mluvit.

JULES LEMAÎTRE.
Znáte ten malý kousek o dvou osobách „Peur des coups“, který trvá pár hodin a pro svou veselost, svou pravdivost, bystré pozorování a oslnující fantasií jest jedním z nejzdářilejších mistrovských děl tohoto obdivuhodného poety. Ve všech klubech, ve všech salonech se hrál a všude vytvářal tentýž bláznivý smích, bláznivý smích, za který se nemusíme stydět: neboť je to komika myslitele a básníka zároveň.

CATULLE MENDÈS.